

ENERGIE BEHEER NEDERLAND B.V.

— Het stelsel van wet- en regelgeving in Nederland betreffende de opsporing en winning van aardgas en aardolie maakt onderscheid tussen de opsporingsfase en de winningsfase.

Op deze grond neemt EBN vanwege de Staat der Nederlanden deel in de winning van aardgas en aardolie onder winningsvergunningen op het vasteland en op het Nederlandse deel van het Continentaal Plat. Sinds begin 1995 kan EBN ook deelnemen in verkennings- en opsporingsonderzoek onder winningsvergunningen.

In het kader van maatregelen ter verbetering van het Mijnbouwklimaat heeft de Minister van Economische Zaken per 1 juli 2000 ook de mogelijkheid opengesteld voor deelname van EBN in opsporingsvergunningen.

Daarnaast participeert EBN in hoofdtransportleidingen op het Nederlandse deel van het Continentaal Plat, en wel NOGAT, K13-Den Helder, K13-Extensie, F3/A6 Extensie en NGT-Extensie alsmede in voorzieningen voor ondergrondse opslag van aardgas. Voorts heeft EBN een belang van 40% in de NV Nederlandse Gasunie, die actief is op het terrein van inkoop, transport en verkoop van gas in binnen- en buitenland.

Op basis van de gaswet is Gasunie een verwant bedrijf van EBN. EBN heeft te samen met partners 68 contracten met Gasunie afgesloten waarvan het EBN-aandeel het belang van € 5 mln te boven gaan.

Inhoud

— Verslag van de Raad van Bestuur	Pagina 4
Jaarrekening 2003	
Overzichtskaart deelnemingen	6
Grondslagen voor de waardering en winstbepaling	7
Balans	9
Winst-en-verliesrekening	10
Overzicht van kasstromen	11
Toelichting op de balans	12
Toelichting op de winst-en-verliesrekening	17
Overige gegevens	
Winstbestemming	19
Accountantsverklaring	19
10 jaar EBN	20

Verslag van de Raad van Bestuur*

— In het verslagjaar is het aantal winningsvergunningen waarin EBN participeert op het vasteland met veertien ongewijzigd gebleven en is op het Continentaal Plat met de deelnemingen in de blokken E15a, E18a, F13a, F16, L5b, L6b en L6d het aantal uitgebreid tot zeventenzeventig.

De netto investeringen in 2003 bedroegen € 454 mln (in 2002: € 450 mln), waarvan offshore € 316 mln (€ 325 mln) en onshore € 138 mln (€ 125 mln). In 2003 werd voor additionele financiering geen gebruik gemaakt van het in 1993 overeengekomen Euro Medium Term Note programma van USD 2.000 mln. Wel werd in het kader van een meer flexibele financiering evenals in voorgaande jaren gebruik gemaakt van Commercial Paper.

Het EBN-aandeel in de aardgasafzet nam in 2003 af met 3% tot 26,3 mrd m³. Deze daling houdt voornamelijk verband met het lagere verkoopvolume in 2003 van Gasunie. De afzet uit het Groningenveld nam toe met 1,0 mrd m³ tot 10,8 mrd m³; de afzet uit de overige velden nam af met 1,9 mrd m³ tot 15,5 mrd m³.

De omzet van EBN bedroeg in 2003 € 3.872 mln en was daarmee 7% hoger dan in 2002. Dit kwam door de hogere gasprijzen, welke het gevolg waren van de gestegen relevante prijsindicatoren ondanks een dalende US-dollarcoers. Verder was er tevens het effect van de reeds vermelde lagere afzet.

Het netto resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening nam toe met 6% van € 1.296 mln in 2002 tot € 1.380 mln in het verslagjaar.

De verwachte toekomstige gang van zaken met betrekking tot omzet en resultaten wordt sterk beïnvloed door de ontwikkeling van de gasprijzen, welke op hun beurt afhankelijk zijn van de ontwikkeling van de olieprijs en de koers van de US-dollar. De invloed van wijzigingen in deze factoren werkt vertraagd door in de gasprijzen.

Wat de afzet voor 2004 betreft wordt op basis van een normaal temperatuurverloop en de afzetcontracten voor het buitenland een beperkt hoger afzetniveau verwacht dan in 2003.

De investeringen in productie- en transportinstallaties voor de ontwikkeling van bestaande en nieuwe gasvelden zullen naar verwachting in het komende jaar op een vergelijkbaar niveau liggen als in 2003. Voorts wordt verwacht dat in 2004 waarschijnlijk wel beroep op de kapitaalmarkt moet worden gedaan, als gevolg van de aflossing van een langlopende lening in 2004.

EBN oefent slechts één hoofdactiviteit uit, namelijk de exploratie en de winning van aardgas. Andere activiteiten zoals opslag en transport worden als ondergeschikt aan de hoofdactiviteit beschouwd. Derhalve heeft EBN besloten in de toelichting bij de jaarcijfers 2003 geen gesegmenteerde informatie te verstrekken.

* Alle vermelde hoeveelheden zijn, tenzij anders vermeld, uitgedrukt in mrd m³ (35,17 MJ bij 0 graden Celsius) op basis van het deelnemingspercentage van EBN.

— In het kader van een pakket van maatregelen ter verbetering van het mijnbouwklimaat heeft de Minister van Economische Zaken besloten dat EBN per 1-7-2000 mag deelnemen in opsporingsdeelnemingen indien vergunninghouders daarom verzoeken. Van deze mogelijkheid is in ruime mate gebruik gemaakt. Per ultimo verslagjaar waren daartoe voor een 27-tal (2002: 31) opsporingsdeelnemingen overeenkomsten van samenwerking gesloten. In 2003 zijn 2 opsporingsvergunningen omgezet in winningsvergunningen, de overige opsporingsvergunningen zijn teruggegeven aan de overheid.

In de vorige verslagen is melding gemaakt van de mogelijke effecten van de liberalisering op de opbrengsten voor EBN. Tot nu toe zijn de directe gevolgen voor de opbrengsten van EBN van beperkte omvang.

In het vorige verslag is melding gemaakt van het feit dat, tegen de achtergrond van de in gang zijnde liberalisering, door de Minister van Economische Zaken in een schrijven van april 2002 aan de Tweede Kamer bekend is gemaakt dat de Staat in onderhandeling is met Shell en ExxonMobil met als doel de opsplitsing van Gasunie in een zelfstandig transportbedrijf en twee commerciële bedrijven. In oktober van het verslagjaar heeft de Minister de Tweede Kamer op de hoogte gesteld dat de onderhandelingen niet tot resultaat hebben geleid en dat door Gasunie nu prioriteit wordt gegeven aan het implementeren van de 2^e Richtlijn van de Europese Commissie. Onderdeel daarvan is het binnen N.V. Nederlandse Gasunie juridisch verzelfstandigen van het beheer van het landelijk netwerk van Gasunie.

Deze laatste verandering heeft vooralsnog geen gevolgen voor de waardering van EBN's deelname in Gasunie.

Overigens heeft de Minister aangegeven dat hij nog steeds streeft naar het realiseren van de structuur zoals boven aangegeven en verwacht dat de onderhandelingen te zijner tijd zullen worden hervat.

EBN heeft de consequenties van het eventueel overgaan op IFRS met ingang van het verslagjaar 2005 onderzocht en zal in de loop van 2004 een beslissing nemen.

Heerlen, 13 april 2004

RAAD VAN BESTUUR

P.A.F.W. Elverding

J. Zuidam

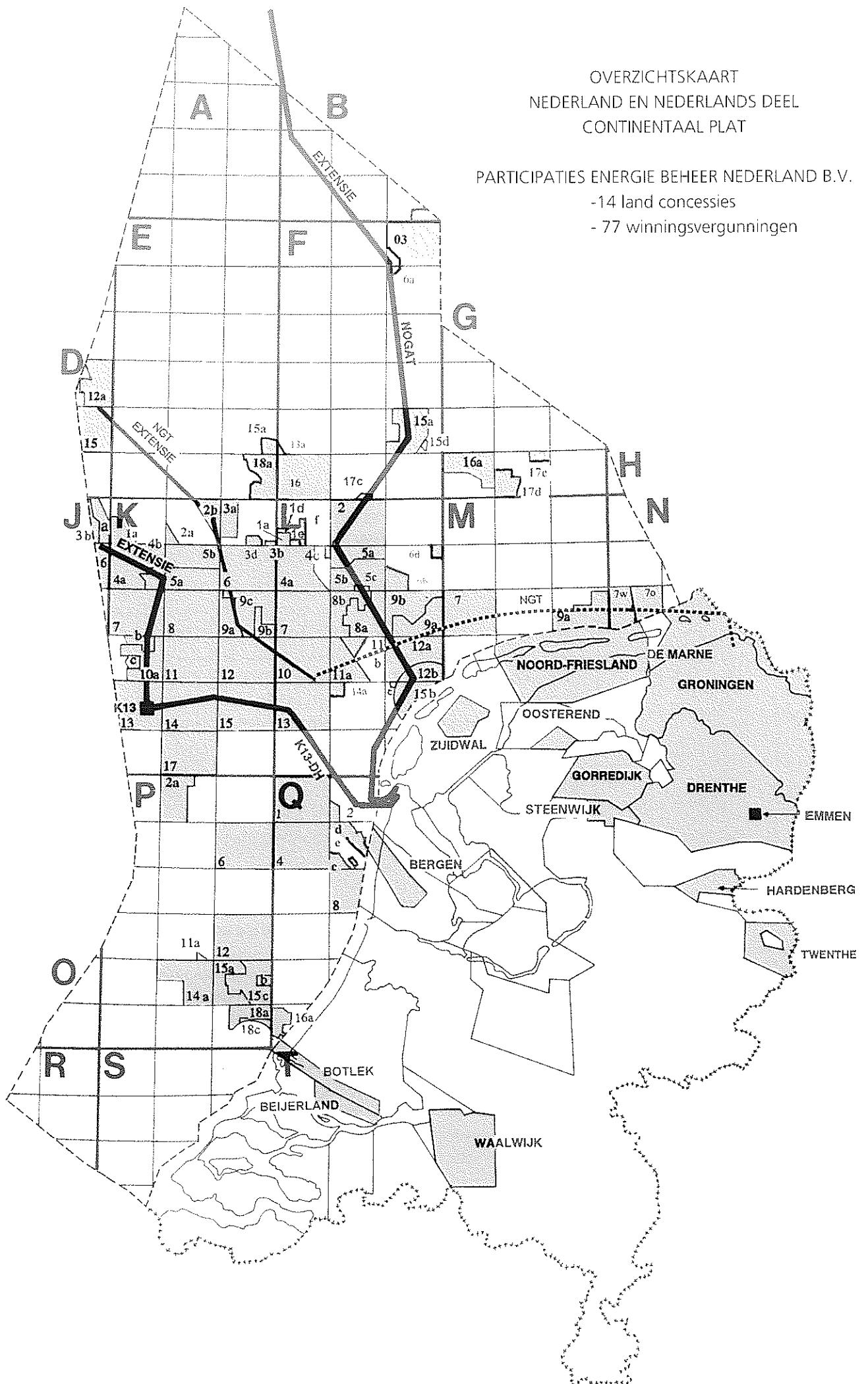
J.G. Dopper

C.H. van Dalen

F. Sijbesma

OVERZICHTSKAART
NEDERLAND EN NEDERLANDS DEEL
CONTINENTAAL PLAT

PARTICIPATIES ENERGIE BEHEER NEDERLAND B.V.
- 14 land concessies
- 77 winningsvergunningen

Grondslagen voor de waardering en winstbepaling

— Algemeen

Het aandeel van de vennootschap in de activa en passiva, alsmede in de opbrengsten en kosten van de samenwerkingsverbanden in Nederland en op het Nederlandse deel van het Continentaal Plat, wordt als zodanig in de jaarrekening opgenomen.

Deze samenwerkingsverbanden betreffen 14 landconcessies, 77 winningsvergunningen, 27 opsporingsvergunningen, de gaszuiveringsinstallatie Emmen, 3 voorzieningen voor ondergrondse opslag van aardgas en voorts de K13-Den Helder gasbehandelingsplant (K13-DH) en de pijpleidingen K13-Den Helder, K13-Extensie, F3/A6 Extensie en NGT-Extensie.

Omrekening buitenlandse valuta

Commerciële transacties en opgenomen leningen luidende in vreemde valuta worden in de administratie opgenomen tegen de geldende dagkoersen of termijnkoersen, indien in samenhang met deze transacties en leningen termijncontracten zijn afgesloten.

Balansposten in vreemde valuta worden omgerekend tegen de contante koers per balansdatum of tegen de oorspronkelijke termijnkoers, indien het koersrisico met betrekking tot deze balansposten door middel van termijntransacties is ingedekt.

Koersverschillen worden in de resultatenrekening verwerkt.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de aanschaffingswaarde onder aftrek van de over deze waarde op lineaire basis berekende afschrijvingen.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden gewaardeerd op het aandeel in het eigen vermogen van de ondernemingen waarin wordt geparticipeerd. Het belang in de samenwerkingsverbanden K13-Extensie en F3/A6 Extensie, dat via 100%-deelnemingen in besloten vennootschappen wordt gehouden, zijn op dezelfde wijze verantwoord als de belangen in de overige samenwerkingsverbanden.

Vorraden

De voorraden materialen worden gewaardeerd tegen de gemiddelde inkooprijzen of lagere netto opbrengstwaarde. De voorraad condensaat en zwavel wordt gewaardeerd tegen de actuele waarde ultimo jaar.

Vorderingen

De vorderingen worden opgenomen tegen nominale waarde onder aftrek van een waardecorrectie in verband met oninbaarheid.

Voorzeningen

De voorzieningen hebben betrekking op bepaalde bijkomende kosten die kunnen ontstaan zowel tijdens de winningsfase als bij de beëindiging daarvan. De vorming van de voorziening geschiedt op depletiebasis, waarbij de schattingswijzigingen prospectief worden verwerkt.

Schulden

De schulden worden opgenomen tegen de nominale waarde. De binnen één jaar vervallende aflossingsverplichtingen op langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden. Agio en disagio bij het opnemen van langlopende leningen wordt toegerekend aan de opeenvolgende verslagperioden naar rato van de resterende hoofdsom en in de balans verantwoord onder transitoria.

Netto-omzet

De netto-omzet omvat het met het belang overeenkomend aandeel in de opbrengsten van de landconcessies, de winningsvergunningen, de gaszuiveringsinstallatie Emmen, de ondergrondse gasbergingen en de gastrapportleidingen.

Bedrijfslasten

De kosten worden berekend op historische basis.

De kosten omvatten het met het belang overeenkomend aandeel in de kosten van de samenwerkingsverbanden, alsmede de beheerskosten.

Onder kosten uitbesteed werk en andere externe kosten zijn mede de aan de Staat verschuldigde uitkeringen begrepen.

Belastingen

Bij de bepaling van deze post wordt, naast de over het verslagjaar direct verschuldigde vennootschapsbelasting, tevens rekening gehouden met uitgestelde belastingvorderingen c.q. -verplichtingen.

Aandeel in resultaat deelnemingen

Het aandeel in het resultaat van de deelnemingen wordt bepaald op een met het belang overeenkomend deel van de resultaten gedurende het verslagjaar, na aftrek van de daarop betrekking hebbende belastingen.

Balans (na winstbestemming)

_____ in miljoenen euro's

Activa	ultimo 2003	ultimo 2002	Passiva	ultimo 2003	ultimo 2002
Vaste activa			Eigen vermogen		
- materiële vaste activa	2.062	1.955	- aandelenkapitaal	129	129
- financiële vaste activa	118	128	- dividend voorstel	199	150
	<hr/> 2.180	<hr/> 2.083		<hr/> 329	<hr/> 280
			Voorzieningen	614	582
Vlottende activa			Langlopende schulden		
- voorraden	8	5			
- vorderingen	722	704		306	556
- liquide middelen	11	84	Kortlopende schulden		
	<hr/> 741	<hr/> 793		<hr/> 1.672	<hr/> 1.458
Totaal	<hr/> 2.921	<hr/> 2.876	Totaal	<hr/> 2.921	<hr/> 2.876

In dit jaarverslag zijn de bedragen rekenkundig afgerond; bij optelling tot subtotalen en totalen kunnen daardoor schijnbare afwijkingen voorkomen.

Winst-en-verliesrekening

_____ in miljoenen euro's	2003	2002
netto-omzet	3.872	3.633
kosten uitbesteed werk en andere externe kosten	1.403	1.250
afschrijvingen	344	334
overige bedrijfslasten	37	83
	<hr/>	<hr/>
som der bedrijfslasten	1.785	1.666
	<hr/>	<hr/>
bedrijfsresultaat	2.087	1.967
financiële baten en lasten:	-32	-44
	<hr/>	<hr/>
resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening vóór belastingen	2.056	1.922
belastingen	-709	-663
resultaat deelnemingen	34	37
	<hr/>	<hr/>
netto resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening na belastingen	1.380	1.296
buitengewoon resultaat na belastingen	-	-
	<hr/>	<hr/>
netto resultaat	1.380	1.296
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Overzicht van kasstromen

— in miljoenen euro's

	2003	2002
Bedrijfsactiviteiten		
netto resultaat	1.380	1.296
herleiding naar middelen uit bedrijfsactiviteiten		
- resultaat deelnemingen	-34	-37
- ontvangen dividend	45	47
- afschrijvingen	344	334
- mutatie bedrijfskapitaal *	129	134
- mutatie voorzieningen	32	75
- overboekingen	2	6
	<u>518</u>	<u>558</u>
Middelen uit bedrijfsactiviteiten	1.898	1.854
Investeringsactiviteiten		
materiële vaste activa	-454	-450
financiële vaste activa	-	0
Middelen aangewend voor investeringsactiviteiten	-454	-450
Winstuitkeringen	-1.331	-1.328
Financieringsactiviteiten		
opname leningen	-	-
aflossing leningen	-255	-181
mutatie schulden aan kredietinstellingen	68	139
Middelen uit financieringsactiviteiten	-187	-42
Mutatie liquide middelen	-73	33
* mutatie bedrijfskapitaal:		
- voorraden	-3	6
- vorderingen	-19	111
- kortlopende schulden (exclusief leningen, schulden aan kredietinstellingen en winstuitkeringen)	150	18
	<u>129</u>	<u>134</u>

Toelichting op de balans

Algemeen

Alle bedragen luiden in miljoenen euro's, tenzij anders vermeld.

Stelselwijziging voorziening opruimkosten.

Ingaande het boekjaar 2003 is het volgens de Richtlijnen voor de Jaarverslaglegging niet meer toegestaan de retrospectieve methode voor de bepaling van de commerciële voorziening te hanteren en dient de voorziening op basis van de prospectieve methode te worden berekend. Het gevolg van deze stelselwijziging is dat verhogingen of verlagingen in de geschatte opruimkosten niet meer o.b.v. het cumulatief depletiepercentage in het lopende jaar worden genomen, maar o.b.v. de resterende reserves en de toekomstige producties worden uitgesmeerd. Bij ongewijzigde grondslag zou het resultaat na belastingen voor het boekjaar 2003 ca € 44 mln lager zijn geweest.

Materiële vaste activa

De samenstelling en het verloop van deze post blijkt uit het navolgende overzicht:

	totaal	bedrijfs- gebouwen en terreinen	machines en installaties	andere vaste bedrijfs- middelen	in aanleg c.q. vooruit- betaald
Stand ultimo 2002					
aanschaffingswaarde	6.600	14	5.137	1.164	286
afschrijvingen	4.646	4	3.614	1.028	-
boekwaarde	1.955	9	1.523	136	286
Mutaties in 2003					
aanschaffingswaarde:					
- investeringen	454	-	136	23	294
- inbedrijfstellingen	-	-	296	-	-296
- desinvesteringen	-32	-	-32	-	-
- overige mutaties	-2	-	-	-	-2
afschrijvingen:					
- afschrijvingen	-344	-	-312	-32	-
- desinvesteringen	32	-	32	-	-
	107	-	121	-9	-4
Stand ultimo 2003					
aanschaffingswaarde	7.020	14	5.538	1.187	282
afschrijvingen	4.958	4	3.894	1.060	-
boekwaarde	2.062	9	1.644	127	282

De afschrijvingstermijn is 10 jaar.

De "Andere vaste bedrijfsmiddelen" betreffen de in het kader van aangegane Overeenkomsten van Samenwerking betaalde inbrengvergoedingen.

De overige mutaties betreffen overboekingen tussen categorieën en afboekingen ten laste van winst en verliesrekening.

Financiële vaste activa

Dit betreft voor € 87 mln de deelneming van 40% in NV Nederlandse Gasunie te Groningen en voor € 31 mln de 45% deelneming in NOGAT BV te Den Haag, en voorts een aantal kleinere participaties.

Van deze balanspost is het verloop als volgt:

	2003	2002
stand per 1 januari	128	139
aandeel in resultaat	+34	+37
ontvangen dividend	-44	-47
stand per 31 december	<u>118</u>	<u>128</u>

Vlottende activa

Vorraden

Deze post betreft hoofdzakelijk materiaal- en condensaatvoorraden.

Vorderingen

Deze zijn als volgt te specificeren:

	2003	2002
vordering op deelneming	683	643
overige handelsdebiteuren	<u>32</u>	<u>30</u>
totaal handelsdebiteuren	715	673
overige vorderingen en transitoria	<u>7</u>	<u>31</u>
	<u>722</u>	<u>704</u>

Onder overige vorderingen en transitoria is in 2002 opgenomen een bedrag van € 14 mln met een langlopend karakter uit hoofde van actieve belastinglatenties en € 4 mln in verband met terug te ontvangen vennootschapsbelasting. In 2003 is sprake van een passieve latentie van € 2 mln welke is opgenomen onder de voorzieningen en onder kortlopende schulden te betalen vennootschapsbelasting voor € 31 mln.

— Eigen vermogen	2003	2002
stand per 1 januari	280	312
- slotdividend	-150	-182
- nettowinst	+1.380	+1.296
- interimdividend	-1.181	-1.146
stand per 31 december	329	280

Het geplaatste en volgestorte aandelenkapitaal beloopt € 129 mln en bestaat uit 284.750 aandelen met elk een nominale waarde van € 453,78.

Voorzieningen

Deze balanspost 2003 kan als volgt worden gespecificeerd:

	opruimkosten	bodemdaling	belasting- latentie	totaal
stand per 1 januari	525	57	-	582
- dotatie	35	2	2	39
- onttrekking	-6	-1	-	-7
stand per 31 december	554	58	2	614

De voorziening opruimkosten betreft de verplichtingen voor het opruimen van buitengebruikgestelde productieplatformen voor olie- en gaswinning en voor locatieherstel.

De voorziening bodemdaling heeft betrekking op de verplichtingen als gevolg van ernstige schade door het dalen van de bodem als gevolg van de aardgaswinning in het Groningenveld.

De voorziening belastinglatentie betreft de toekomstige belastingverplichtingen die onder meer voortvloeien uit tijdelijke verschillen tussen het vermogen berekend o.b.v. bedrijfseconomische grondslagen en het vermogen bepaald volgens fiscale grondslagen.

— Langlopende schulden

Deze post is als volgt samengesteld:

Aflossing in:	2003	2002
- EUR 250 mln 3 ¾ % obligatielening 2004	-	250
- CHF 450 mln 4 ¼ % obligatielening 2005	289	289
- overige schulden	17	17
	<u>306</u>	<u>556</u>

De leningen in vreemde valuta, met uitzondering van de eurolening, zijn via swaps omgezet in leningen in euro's met andere rentepercentages.

Het gemiddelde feitelijke interestpercentage van de totaliteit der langlopende schulden over 2003 heeft 4,3 % (2002: 4,3%) bedragen.

De leningen zullen volgens onderstaand schema worden afgelost:

2004 t/m 2005	289
na 2005	-
	<u>289</u>

De in 2004 te verrichten aflossingen ad € 250 mln (2003 ad € 255 mln) zijn opgenomen onder kortlopende schulden.

In alle overeenkomsten betreffende leningen met een totale schuldrest ultimo 2003 van € 539 mln (2002: € 794 mln) zijn clauses opgenomen die het stellen van zekerheden beperken.

Kortlopende schulden

Deze post is als volgt samengesteld:	2003	2002
- schulden aan concessionarissen	154	111
- schulden inzake rente en binnen één jaar vervallende aflossingsverplichtingen op leningen	260	267
- commercial paper / EMTN	836	773
- belastingen	130	110
- overige schulden	292	197
	<u>1.672</u>	<u>1.458</u>

— Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

In het financieel verslag over het jaar 2000 is in de toelichting op de balans melding gemaakt van de claim van de Staat van € 1.279 miljoen (voor rekening van de Maatschap Groningen) uit hoofde van de overeenkomst meeropbrengstverdeling Gronings aardgas ("MOR"). Omdat het management van NAM, daarin gesteund door haar aandeelhouders, zijn standpunt heeft gehandhaafd dat deze claim ongegrond is, hebben de Staat en NAM en haar aandeelhouders besloten het geschil tussen hen te beslechten door middel van arbitrage.

Op 2 en 3 maart 2004 heeft de hoorzitting in Den Haag plaatsgevonden. Naar verwachting volgt de (tussen)uitspraak in september 2004.

Het mogelijke effect op resultaten en vermogen van EBN is op dit moment niet aan te geven.

Voorts zijn in het kader van de samenwerkingsverbanden zoals genoemd op pagina 7 Overeenkomsten van Samenwerking aangegaan, waaruit langlopende rechten en verplichtingen voortvloeien.

Toelichting op de winst-en-verliesrekening

— Netto-omzet

De omzet is geheel in Nederland gerealiseerd.

Bedrijfslasten

De vennootschap heeft geen werknemers in dienst. De kosten van het door DSM gedetacheerde personeel zijn mede onder dit hoofd begrepen. Er zijn geen bedragen t.l.v. de rechtspersoon gekomen ter zake van bezoldiging van de Raad van Bestuur.

Financiële baten en lasten

De rentebaten bedragen € 8 mln (in 2002: € 11 mln), de rentelasten bedragen € 40 mln (in 2002: € 55 mln).

Financiële instrumenten

In samenhang met financiële activa en passiva maakt EBN gebruik van afgeleide instrumenten voor het beheersen van valuta- en renterisico's. Afgeleide financiële instrumenten worden enkel toegepast op basis van onderliggende posities. Hiervoor hanteert EBN stringente richtlijnen en procedures.

Rente- en valutarisico

Het risicobeleid is in hoofdzaak gericht op beperking van koers- en renterisico's voortvloeiend uit de korte en lange financiering. De instrumenten die worden toegepast zijn termijncontracten, spottransacties en valutaswaps voor wat betreft valutarisico's en renteswaps voor wat betreft renterisico's. Het beleid vertaalt zich er uiteindelijk in dat valutarisico's volledig geëlimineerd worden en een gewenst profiel van vast-rentende en variabel-rentende posities ontstaat.

Liquiditeit

EBN beschikt over twee Commercial Paper Programma's van USD 1.000 mln respectievelijk Euro 500 mln ter optimalisatie van de liquiditeitspositie.

Kredietrisico

EBN beperkt het kredietrisico met betrekking tot financiële instrumenten, door gebruik van kredietlimieten per tegenpartij en per land en verder door contracten uitsluitend af te sluiten met partijen met een hoge kredietwaardigheid.

— Marktwaarde leningen:

	31 december 2003		31 december 2002	
	Boek- waarde	Markt- waarde	Boek- waarde	Markt- waarde
Langlopende leningen	555	572	860	891
Rente / valuta instrumenten i.v.m. langlopende leningen	1	- 5	-49	-63
Kortlopende leningen:				
- Commercial Paper	836	833	765	765
- EMTN	-	-	8	8
Rente / valuta instrumenten i.v.m. kortlopende vreemde valuta	40	40	30	31
Totaal	1.432	1.440	1.614	1.632

De contractwaarde van de afgeleide rente- en valuta-instrumenten behorende bij de korte en langlopende financiering bedroeg ultimo 2003 € 1.304 mln (2002: € 1.544 mln).

Toelichting bij het Overzicht van kasstromen.

Bij het opstellen van het Overzicht van kasstromen wordt de indirecte methode toegepast en wordt uitgegaan van een vergelijking van beginbalans en eindbalans. Vervolgens worden die mutaties die niet tot een kasstroom hebben geleid, zoals koersverschillen, waardecorrecties en overboekingen tussen balansrekeningen, geëlimineerd.

De mutaties in het Overzicht kasstromen kunnen grotendeels worden ontleend aan de mutatie-overzichten van de betreffende balansposten.

Heerlen, 13 april 2004

RAAD VAN BESTUUR

P.A.F.W. Elverding

J. Zuidam

J.G. Dopper

C.H. van Dalen

F. Sijbesma

Overige gegevens

Winstbestemming

De winstbestemming geschiedt conform het gestelde in Artikel 24 van de Statuten van de Vennootschap:

- van de winst wordt een bedrag van € 2,7 miljoen jaarlijks uitgekeerd aan de aandeelhouder;
- van het resterende deel zal jaarlijks een gedeelte als bijzondere winstuitkering aan de Staat worden uitgekeerd;
- het alsdan overblijvende deel zal aan de aandeelhouder worden uitgekeerd.

Accountantsverklaring

Opdracht

Wij hebben de jaarrekening 2003 van Energie Beheer Nederland B.V. te Heerlen gecontroleerd. De jaarrekening is opgesteld onder verantwoordelijkheid van de leiding van de onderneming. Het is onze verantwoordelijkheid een accountantsverklaring inzake de jaarrekening te verstrekken.

Werkzaamheden

Onze controle is verricht overeenkomstig in Nederland algemeen aanvaarde richtlijnen met betrekking tot controleopdrachten. Volgens deze richtlijnen dient onze controle zodanig te worden gepland en uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen onjuistheden van materieel belang bevat. Een controle omvat onder meer een onderzoek door middel van deelwaarnemingen van informatie ter onderbouwing van de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. Tevens omvat een controle een beoordeling van de grondslagen voor financiële verslaggeving die bij het opmaken van de jaarrekening zijn toegepast en van belangrijke schattingen die de leiding van de onderneming daarbij heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening. Wij zijn van mening dat onze controle een deugdelijke grondslag vormt voor ons oordeel.

Oordeel

Wij zijn van oordeel dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van het vermogen op 31 december 2003 en van het resultaat over 2003 in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving en voldoet aan de wettelijke bepalingen inzake de jaarrekening zoals opgenomen in Titel 9 Boek 2 BW.

Heerlen, 13 april 2004

Ernst & Young Accountants

10 jaar EBN

bedragen in miljoenen euro's	2003	2002	2001	2000	1999	1998	1997	1996	1995	1994
aantal concessies	14	14	14	14	14	14	13	12	11	11
aantal winningsvergunningen	77	70	66	63	59	58	54	50	43	40
aantal opsporingsvergunningen	27	31	40	3						
afzet (mrd m ³ , 100%)	63	64	66	60	62	66	70	81	71	70
afzet aandeel EBN (mrd m ³)	26	27	28	26	26	28	29	33	29	29
mutatie in % t.o.v. voorgaand jaar (100%)	-4	-4	+10	-3	-6	-6	-13	+15	+1	-8
omzet	3.872	3.633	4.146	3.144	2.122	2.610	2.960	2.960	2.607	2.301
mutatie in % t.o.v. voorgaand jaar	+7	-12	+32	+48	-19	-12	+0	+14	+13	-10
netto resultaat uit:										
- gewone bedrijfsuitoefening	1.380	1.296	1.590	1.184	711	874	1.013	988	858	713
- buitengewoon resultaat					163			406		
netto resultaat totaal	1.380	1.296	1.590	1.184	874	874	1.013	1.394	858	713
netto resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening in % van de omzet	36	36	38	38	34	33	34	33	33	31
materiële vaste activa										
- investeringen onshore	138	125	80	62	93	100	117	256	170	79
- investeringen offshore	316	325	225	246	145	264	290	216	166	195
totaal investeringen	454	450	305	308	238	364	407	471	336	274
afschrijvingen	344	334	342	347	324	319	291	257	267	222
eigen vermogen*	329	280	129	129	129	129	129	129	129	129
vreemd vermogen	2.592	2.746	2.728	2.775	2.757	2.692	2.712	2.631	2.389	2.222